

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VIII. évfolyam.

FIUME, péntek 1911. szeptember 22.

214 szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Via dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Felolvasó szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:
Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Hónapról-hónpra 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hírdetéseket 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Hivatalos telefontelefon (sürgős esetekben) 932.

Vaggon-hiány.

Kereskedői és ipari körökben ismét a panasz a vagonhiány miatt. A vasúti állomásokon az áruk nagy tömege, főképp pedig sok gabona vár elszállításra. Sok helyütt az áruforgalom csaknem teljesen megakadt. A vagonhiány komoru jelenségét az őszi hadgyakorlatokkal indokolják. Így van ez már évek óta. Az őszi hónapokban a forgalmat rendszeresen hosszabb időre megbénítják és a kereskedelmi tevékenységet egyszerűen megakadályozzák. A mostani hadgyakorlatok az egész északmagyarországi áruforgalmat megakasztották. Pedig mindenki tudja, hogy épp az északi vonalak játszanak nagy szerepet az iparra nézve oly döntő szénforgalomban.

Soha se hallottuk még, hogy a vagonhiányt okozó kalamitást, mely az ipart és kereskedelmet olyan érzékenyen sújtja, a parlamentben csak egyszer is szóvá tették volna! Viszont azt se hallottuk, hogy az érdekelt körök erélyes tiltakozó akciót indítottak, vagy országgyűlési képviselők jelenlétében tiltakozó gyűléseket tartottak volna. Ugy látszik, hogy ezek az érdekelt körök vagy azt hiszik, hogy a vagonhiány elkerülhetetlen dolog, vagy pedig azt gondolják, hogy itt minden hiába, minden akció eredménytelen marad az intéző körök közönye és nemtörődömsége folytán. Hogy a vagonhiány nem olyan valami, aminek létezni „muszáj”, azt láthatjuk más országok példájából, első sorban pedig Németországban, ahol ugyancsak

hadgyakorlatoznak. Azt még sohasem hallottuk, hogy Németországban az áruforgalom heteken át teljesen megbénított volna. Németországban a legnagyobb ritkaságok közé tartozik, ha csak néhány napra is vagonhiány mutatkozik. Csakhogy Németországban a vasutakat messzelátó, nagy koncepciókkal bíró igazgatóságok adminisztrálják, melyek a rájuk bízott terület forgalmi ügyeit igazán példásan intézik.

Nálunk ez egész másképp van. A magyar hatóságok így gondolkoznak:

„Ebben az országban a kereskedelemnek és iparnak nincs más kötelessége, mint fizetni, különben pedig nincsen szava, dolgainkba bele nem beszélhet.”

Hogy azután a kereskedelem miből fizet, azzal a hatósági urak keveset törődnek!

A nyolcvanas és kilencvenes években nagymérvű gabonakivitelünk volt Svájcba, Németországba és Franciaországba. Akkor igen sok ezer vagon ment külföldre és hetekig tartott, míg azok visszaérkeztek. És akkor mégis csak ritkán volt vagonhiány.

Gabonaexportunk azóta lényegesen csökkent és így az a tényező, mely a vagonokat hosszabb ideig vette igénybe, megszűnt a forgalomban szerepelni. Mindennek dacára minden őszel heteken át most is nagy vagonhiány észlelhető.

Nyilvánvaló, hogy a vagonállomány nem elegendő. Ha pénzügyeink

nem engedik meg, hogy nagyobb vagonbefektetéseket eszközöljünk, úgy legalább a hadügyi kormányzatnak kellene gondoskodni arról, hogy a hadgyakorlatok ideje alatt, vagyis éppen a kereskedelemre nézve legfontosabb időszakban ne bénítsa meg teljesen a forgalmat. Ugy amint a téli és tavaszi háborúk vannak, úgy lehetnének téli és tavaszi hadgyakorlatok.

Természetesen a dolog nehézségekbe ütközik, mindazonáltal az újítás nem volna lehetetlenség.

Csakhogy erre a hadvezetőség nem igen fogja magát elhatározni és így minden a régiekben fog maradni.

Tíz milliót lopnak amerikai magyar bankárok egy év alatt.

Egy évtized óta immár állandóan sürgeti a sajtó egy nagyobb szabású amerikai magyar bank létesítését. Tíz év óta ismételve napirendre hoztuk ezt a kérdést — sürgetve a megoldást. — Mert közvetlen hírforrásokból tudtuk, hogy rémséges az a visszaélés, amelyet az Amerikába bevándorolt magyar munkások keservesen megtakarított keresményének eliskasztásával üznek ugynevezett amerikai magyar bankárok — vagy azok a nem éppen mindig „magyarok” — de bankár nevet usurpáló bitangok, akik a magyar honfitársak gyámságára számítva, e honfitársakra vetik ki hálóikat, a leggyalázatosabb módon csapva be ezeket a keservesen véres verejtékükkel dolgozó magyarországi kivándorlókat.

Évről-évre számtalan sikkasztó bankár

ján keresztül újra látom különös tradíciót és gondolataimban végigkísérem annak a meséjét.

Párhuzamot vonok multad és jelened között és könyezve látom a különbséget, melyre a felejtés fátyolát borítja reményességében csalódott asszony szived. Azt mondtam Lia: asszonyi szived. Mert asszony vagy Lia! Apró, kacagó szemű, selyemfűrtű csöppség anyja, kik mindennap lármásan követelik tőled — a kenyeret. Arcod még a régi, leányos, de szemed melegtűzű, bársonyos sugarában már látszik az asszony: az anya, ki gondokkal várja a virradatot s a napi robottól agyongyötörve, fáradtan hajlja le fejét — mosolygó kicsinyei mellé.

Oh, én tudom Liám, hogy Te vagy az asszonyok asszonya, ki hallgatag, fenséges lemondással szenvedtél át a nélkülözések huszonnégy óráit. — Oh, én tudom, Liám, hogy a Te mirtusztalan fejed körül, mégis csak a megdicsőülés, a minden megbocsátás ragyogó glóriája tündökölt, mely minden bűnöd dacára szentté avat fel előttem. Lásd Liám, az oltár számolyánál annyi hazug ajk esküszik fel az „örök holtomiglanra”. És annyi hideg szív, számító agy, üres, hivalkodó lélek hagyja el a templomok tömjén-

„A Tengerpart” tárcája.

Lia!

Emlékszel a multra, Lia? Tél volt. Hídeg, tiszta téli alkonyat . . . Jöttél. Kezed kezembe tetted és megindultunk a bűn útján.

Akkor . . . Valami szilaj vágy, lázadó indulat kapcsolta össze szívünket és ujjongó szerelmünk közös boldogságában, megszületett a jövőnk. Az én jövőm, a Te jövőd, melyeket forró érzések, szeretni vágyó, fiatalságában dobogó szívek kapcsolnak össze . . . És akkor, Te az enyém lettél. És akkor, aznap este, szívedben tobzódó szerelmünk felett, kaméleonként ültél meg győzelmi diadalát a Kárpátokon.

Eddig volt a poézis. Rövid volt, mint arra a tére következő éjszaka, mely megérintette szerelmünk, de melyet már az első hideg őszi meghervasztott levelek szárítottak a lázas álmainkból fakadó közös üdvünk virágait. Ez volt az Élet. A durva irgalmatlan Valóság, mely zsarnokkezével benyúlt lelkünk szent

misztériumába, hogy megfosszon hitünköt . . . És ekkor kezdődött a Te kálváriad, Lia! . . . Felsegíttetted vállaimra a keresztet és a madonnának csodás türelmével megindultál követni azon az úton, melyen annyi tövis, annyi rög és annyi durvaság sebezte fel ártatlan, liliumfehér leányilekedet.

Pálmaággal követél utamon, Lia. Hittél, mert szerettél és túrtél, mert sorsod parancsolt. Apátlan, anyátlan árvaságod otthon után vágott és szerelmed legelső bimbófakadásában, vakon engedelmeskedtél lázongó szivednek. És követél.

Szegény Liám! Azt hitted, hogy az élet csak álom. Az illúziók, ábrándképek örökmorcos mesevilág, melyben a rózsaszirmokkal borított utakon örökhű barátok: a Jólét, a Boldogság, a Megelégedés . . . Csalódtál. Hamar ért a felébredés.

És mégis Te voltál a győztes, az erősebb. Leikéd bezárult, könnyeidet elrejtetted és Janus-arcot öltöttél, hogy a kárörvendő profán szemek elől elrejtésed érdemtelen sorsod bánatát, nyomorát . . .

Emlékezek Lia! Rádgondolok. Rád és a hőcsillámos multra, melynek egyik ezüstfényes alkonyatán eladtad a szíved a Szerelemnek. Emlékezek. És emlékeim rózsaszínű prizma-

csapta így be honfitársait — milliók és milliók sikkadtak el ezek kezén. Ez évben különösen is sokan voltak és hogy milyen arányokat öltött ez a sikkasztó-epidémia, erről a belügyminiszter részéről valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez intézett körrendelet ad megdöbbentő képet.

E rendelet megemlíti, hogy a pittsburgi cs. és kir. konzulátusságnak jelentése szerint ez év folyamán a kivándorolt magyar állampolgárok pénzeinek kezelésével foglalkozó következő bankárok szüntették meg fizetéseiket:

1. P. V. Rovianek és Társa bankháza, melynek Newyorkban, Pittsburgban és Uniontownban voltak üzletei; tartozásainak összege körülbelül *nyolcszáz* ezer dollárra tehető. 2. Göczel Árpád és Társa bankháza, melynek Pittsburgban volt üzlete; tartozásainak összege körülbelül *negyvenhatezer* dollárra tehető. 3. Harbula M. bankháza, melynek Ambridgeben volt üzlete; tartozásainak összege körülbelül *negyven* ezer dollár. 4. Korláth M. bankháza, melynek Winderben és Scalp-Leveiben volt üzlete és tartozásainak összege körülbelül *hatvan* ezer dollár. 5. Zemany András bankháza, melynek Winderben volt üzlete; tartozásainak összege körülbelül *öt* száz ezer dollár. 6. Klein Jakab bankháza, melynek Pittsburgban, Duquesneban és Homesteadban volt üzlete; tartozásainak összege körülbelül *kétszázötven* ezer dollár. 7. Klein Izidor bankháza, melynek Bradochban volt üzlete; tartozásainak összege körülbelül *nyolcvanöt* ezer dollár. 8. Béda János bankháza, melynek Duquesne-ben (Pa) volt üzlete, tartozásainak összege körülbelül *negyvenöt* ezer dollár.

Valamennyi itt felsorolt bankház ellen a csődeljárás folyamatban van s a csődtörvényekből a hitelezők javára csak kevés lesz megmenthető. És a sikkasztások összege — ez egy év alatt csak — 1.826.000 dollár, vagyis közel *tíz millió korona!*

A rendelet végül a következőket közli:

„A pittsburgi cs. és kir. konzulátusság a hozzáférhető felek érdekében minden lehető elkövetés és hogy eljárása eredményre vezessen, kívánatos volna, hogy a magyar hitelezők képviselőikkel a konzulátusságot bízzák meg és ne egyes amerikai ügyvédek, mert ezzel elérhető lenne az, hogy a már ugyanis megkárosított hitelezők az amerikai ügyvédek részéről követelt s aránytalanul nagy díjazás fizetésétől megkíméltesse, másrészt pedig, hogy a konzulátusság a hitelezők nagyobb számát képviselve, a csődeljárásokra, különösen a tömeggondnokok kinevezésére nagyobb befolyást nyerve, ezzel is a hitelezők érdekeit szolgálhatja.

Kérem egy járdaépítési engedély iránt. Egy belvederei telek megvétele. Az állami főgimnázium javítási költségeinek megszavazása. Ezekon kívül még számos kisebb jelentőségű ügy szerepel napirenden.

— **Venti Settembre.** A fiumei olasz kolónia szeptember 20-ikának megünneplésére tegnap este a Deák-szállóban bankette gyűlt össze. A banketten a távollevő Caccia Domini fiumei olasz konzul helyett Morini Pompeo helyetteskonzul jelent meg. A pezsgőné Morini hosszabb beszédet tartott a római Porta Pia bevételéről s az olasz királyság ötven éves fennállásával együtt az olasz egység megteremtéséről. D'Ancona az olasz jótékony-sági egyesület elnöke az olasz szabadságharcban elesett magyar hősről tett említést, különösen Óváry magyar kapitány hőstetteit méltatta és Csudafy kapitányt, aki elsőnek rohant be csapataival a Porta Pián. D'Ancona után még több szónok beszélt. Az olasz kolónia ünnepe éjfélkor ért véget. Az egybegyűlteket táviratot küldtek az olasz királyi ház miniszterének, a Racconigiben időző fiumei olasz konzulnak s Nathan római sindaconak.

— **Az állandó bizottság ülése.** Holnap, pénteken délben az állandó bizottság ülést tart. Az ülésen a kolera elleni intézkedések

— **Hozsánna néked!**
... Én édes kis Liám! ki hü, vigasztaló phantomja voltál sorsomnak: vigasztalódj! Bánatból fakad az üdv és könyvből lesz a mosoly, mely édes derűvel ezüstözi be a szomorkodót.

— **És most bucsuzok téled Lia! Bucsuzok a viszontlátásig; bucsuzok a boldogságig, az új tavaszig, az új szerelemig. Mert jönni fog. S akkor? Leborulok előtted édes, liliolelkű bűnös kis Madonnám és az irigy kicsinyes gondolkozású emberektől lenézett, megvetett mártírasszonyok — megcsókolom foltos, kopott ruháját.**

Isten velünk hát Lia!

Longi A. J.

lyást nyerve, ezzel is a hitelezők érdekeit szolgálhatja.

Miután feltételezhető, hogy a bukott bankházak hitelezői között olyanok is vannak, akik Amerikából már visszatértek, felhívom a Czimet, hogy a fentieknek a legszélesebb körben való közhírrételével adjon felhívást arra nézve is, hogy az amerikai bankházak következtében károsultak vagy azoknak jogutódai ügyeik elintézésével a maguk érdekében a pittsburgi cs. és kir. osztrák-magyar konzulátus közbenjárását vegyék igénybe; egyúttal hozza tudomásra azt is, hogy a konzulátusság a csődhitelezők érdekében csak úgy járhat el, ha az igénybejelentést a csődhitelező sajátkezűleg aláírta, aláírását pedig az Egyesült-Államoknak Magyarországon székelő konzulátus hitelesítette, s egyszersmind a konzulátusságnak mindama bizonyítékokat rendelkezésére bocsátja, amelyek a követelések érvényesítésére befolyással lehetnek.

Végül figyelmeztetem a Cimet, hogy Korláth M., Zemany András és Harbula M. még a csődeljárás megindítása előtt megszöktek és nincs kizárva, hogy a hitelezők pénzének egy részével Magyarországra jöttek.

Rettenetes viszonyok ezek és újabb és újabb sürgetéssel szolgálnak arra, hogy a létesítendő amerikai nagy magyar bank — melynek előmunkálatai legjobb tudomásunk szerint serényen haladnak és a legjobb megoldást reméltetik — mielőbb létesítsék. Ugy és azon az alapon, amiként azt a Magyar Általános Hitelbank vezetése alatt a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és a Magyar Leszámitoló és Pénzügyi Bank részvételével alakult syndikátus tervezi — kielégítő és meggyugtató elintézés a korábbi intézmények dolgában felmerült differenciáknak, egyedül és kizárólag a nagytartosságú ügynek óhajtott megoldását célozva.

UJDONSÁGOK.

— **A rappresentanza ülése.** A városi képviselőtestület péntek esti ülésének napirendje a következő: Bejelentések, indítványok, interpellációk. Hitelkérés a kolera elleni intézkedések költségeinek fedezésére. Az új mentőkoci beszerzésére szükséges hitel megszavazása. A városi közművek vezetősége betérjeszti az 1910. év eddigi fogyasztási mérlegét. A közművek 1911. évi előzetes költségvetésének tárgyalása. Indítvány a Via Industriális vízcsőhálózatának meghosszabbítására. Hitelkérés a város szabályozási terveinek költségeire. A Mlaccia városrész vízcsőhálózatának kibővítése körül felmerülő költségek megszavazása. Az új villanytelep kazánházának megvétele.

Kérem egy járdaépítési engedély iránt. Egy belvederei telek megvétele. Az állami főgimnázium javítási költségeinek megszavazása. Ezekon kívül még számos kisebb jelentőségű ügy szerepel napirenden.

— **Venti Settembre.** A fiumei olasz kolónia szeptember 20-ikának megünneplésére tegnap este a Deák-szállóban bankette gyűlt össze. A banketten a távollevő Caccia Domini fiumei olasz konzul helyett Morini Pompeo helyetteskonzul jelent meg. A pezsgőné Morini hosszabb beszédet tartott a római Porta Pia bevételéről s az olasz királyság ötven éves fennállásával együtt az olasz egység megteremtéséről. D'Ancona az olasz jótékony-sági egyesület elnöke az olasz szabadságharcban elesett magyar hősről tett említést, különösen Óváry magyar kapitány hőstetteit méltatta és Csudafy kapitányt, aki elsőnek rohant be csapataival a Porta Pián. D'Ancona után még több szónok beszélt. Az olasz kolónia ünnepe éjfélkor ért véget. Az egybegyűlteket táviratot küldtek az olasz királyi ház miniszterének, a Racconigiben időző fiumei olasz konzulnak s Nathan római sindaconak.

— **Az állandó bizottság ülése.** Holnap, pénteken délben az állandó bizottság ülést tart. Az ülésen a kolera elleni intézkedések

költségeinek fedezésére vonatkozó indítványon kívül az új villanytelep kazánházának beszerzésére vonatkozó indítvány, a via Industriális vízcsőhálózatának meghosszabbításának s a Mlaccia városrész vízcsőhálózat kibővítésének ügye, a város szabályozási tervek költsége, valamint több más kisebb ügy szerepel.

— **Terjed a kolera Dragán.** Draga községben tegnap Bigontini Bozica öt éves leány, aki az ázsiai koleraiban megbetegedett Horvát Lujza szomszédságában lakott, koleragyanus tünetek közt megbetegedett. A kislány az orvosi vizsgálat szerint ázsiai koleraiban szenved, de a pozitív eredményt a zágrábi bakteriológiai intézettől várják, amelynek a kislány váladékát felküldötték. Tegnap éjjel a leány két és fél éves öccsége, Bigontini Péter szintén megbetegedett a kolera tünetei közt s röviddel reá meghalt. A két eset, minthogy egy családban történt, bizonyítja az ázsiai kolera valószínűségét. A családot, melyben a két eset előfordult, izolálták.

Tegnap este egy újabb eset történt Dragán. Margan Ivka három hónapos csecsemő hirtelen meghalt. Több tünet arra vall, hogy szintén koleráról van szó, amely a gyermek szervezetét gyorsan elpusztította. Senjan Bozica a koleragyanus megbetegedése miatt szintén Dragáról hozták a terzattói járványbarakkokba az orvosi vizsgálat kolera á lapított meg, de végleges bakteriológiai eredmény még nem érkezett meg Zágrábról.

A veszedelmes arányokat öltött dragai kolera elfojtására a horvát hatóságok szigorú intézkedéseket tettek. Ma érkeztek Zágrábról Katicics Vladimír dr. a horvát országos kormány egyik főorvosa, és vasvári egészségügyi tanácsos; Stroha dr. ogulinai orvos és Fischer dr. a zágrábi bakteriológiai intézet asszisztense. A három orvos Dragai község egészségügyének intézésére ellátására és a terzattói járványbarakkokba ápoltak részére hoztják ide. A mostani terzattókat Roman Adolf susáki kir. kerületi és Bacich községi orvosok végzik. Velük együtt tehát öt orvos dolgozik a szomszédságban lépett kolera elfojtásán.

Dr. Roman Adolf susáki főorvos, ma zágrábi országos kormánytól kiküldött Katicics főorvossal egyetértően a következő intézkedéseket léptette életbe a dragai község területére:

A járványbarakk építését az holnapig sürögösen befejezék. E mellé egy újabb épületet emelnek. Kiküldik dr. Bacich susáki községi orvost Dragába, aki ott permanensben marad. A már tegnapelőtt elzártnak vizének a pótlására Susákról közműves állandóan vezet vítetnek Dragába és ott hátraháza járatták a kocsiakat. További intézkedések nem szabad a dragai munkásoknak munkásnőknek a fiumei és susáki gyárak bejárniok és élelmiszereket sem szabad Dragából kivinni. Viszont az ottani lakosság élelmiszereket vitetnek Susákról és Fiuméről.

Ma délelőtt Dragán újabb koleragyanus haláleset történt. Meghalt Barkovics Mária éves fiumei *dohánygyári* munkásnő halálboncolják. Ez esettel kapcsolatban további leenc személyt helyeztek megfigyelés alá.

— **A bacillushordozó matrózok.** A tinschizai vesztetgárba internált három bacillushordozó matróz teljesen jól érzi magát. Tauffer Emil dr. tengerészeti hatósági főorvos véleménye szerint az „Esploratore“ vitorlás amelyen az első kolerabacillushordozók voltak, már holnap valószínűleg megadhatják szabad kikötési engedélyt. A tegnap beérkezett „Spiridione“ vitorlás meg a vesztetgárban marad.

— **A kolera elleni védekezés.** A repülő táj tegnap délután az „Anetta“ és „Oton“ vitorlásoknak az orvosi vizsgálat alapján adta a szabadkikötési engedélyt.

A „Hegedüs Sándor” gőzös ma reggel Velenceből 21 utassal érkezett meg. Az utasokat a szokásos orvosi vizsgálatnak vetették alá.

— **Házasság.** Meer Leo dr., ki csak a napokban hagyta el Finnét, hol az „Adria” tengerhajózási rt. kedvelt tisztviselője volt, Budapesten eljegyezte Pollák Évit. (Minden külön értesítés helyett)

— **A vasutas szövetség ülése.** A vasutas szövetség fumei kerületének választmánya az állomás iskolatermében Fodor Ármán kerületi elnök vezetése alatt tegnap este ülést tartott, melyen a kecskeméti földrengés által károsult vasutas szövetségi tagok számára száz korona segélyt szavaztak meg, felkérve az ottani kerületi elnökséget, hogy ezt legjobb belátása szerint használja fel. Ezután a titkár beszámolt az idei budapesti országos nagygyűlés lefolyásáról és a MÁV. igazgatóság által engedélyezett kedvezményekről. Nagy lelkesedéssel vették tudomásul, hogy a MÁV. igazgatósága a felállítandó vasutas árvaház javára százötvenezer koronát ajánlkozott, kötelezte magát arra, hogy az árvaház költségeihez évente harmincezer koronával hozzájárul és hogy az árvaház terveit mérnökeivel díjtalanul elkészíti.

Nagy örömet keltett a szövetségi segélyalap felállításának a bejelentése is. A szövetség ugyanis a segélyosztályba belépő tagoknak nyugdíjba menetelük alkalmával 1000 korona nyugdíjsegélyt, feleségük elhalálása alkalmával 300 koronát, a férj elhalálása alkalmával pedig a feleségnek 1000 korona temetési segélyt ad. Az elnök bejelentette, hogy a kerület november vagy december hónapban nagyszabású gyermekfelruházási ünnepet rendez és reméli, hogy erre a célra közel 1000 koronát lehet összehozni. Az ünnepély előkészítő bizottságába Boros alelnök, Dinzer, Antóny, Földes és Roosz választmányi tagok jelöltettek ki. A segélykérelmek tárgyalásánál Mikulásik Ármának, kocsirendezőnek 30 koronát, Regdon Tamás vonatkísérő lakatosnak 40 koronát, Lojen Vitus váltókezelőnek 20 koronát, Budiszélics Márton váltókezelőnek 40 koronát, Steindl Mátyás tűzörnek 25 koronát, Fejes Ferenc állomás felügyelőnek 40 koronát és Kranjcsévics Márkus fékezőnek 25 koronát, összesen tehát 220 korona segélyt szavaztak meg.

— **Ismét La-Plata kukoricát kapunk.** A néhány év előtti óriási La-Plata kukoricabehozatal az idén az előjelek szerint meg fog ismétlődni. Minthogy körülbelül tizenöt millió métermázsával rosszabb Magyarországon az ideai tengeri termés a szokottnál és mivel a többi takarmánynövény termése is szintén kedvezőtlen, az előrelátó termény-nyagkereskedő cégek már most igyekeznek magukat fedezni délamerikai La-Plata-tengeriben, amely pedig csak február végén érik meg. A kötések április és májusban való szállításra szólnak és az egész behozatal a fumei kikötőn át fog lebonyolítani, főleg a szabadhajózási bérlet gőzöskkel.

— **Az izraelita újév.** Az izraelita újévi ünnepet a szentiszteletek sorrendje a következő lesz:

Péntek, szeptember 22-én este 6 óra, szombat, szeptember 23-án reggel 6:15 óra, d. e. 8:45, este 6:30, vasárnap, szept. 24-én reggel 6:15, d. e. 8:45 órakor.

— **Felemelték a kamatlábat.** Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa ma délelőtt Budapesten tartott ülésén felemelte a leszámítási kamatlábat öt százalékra.

— **Az új budapest-bródi vonat.** A gombosi hid megnyitása után naponta még egy második gyorsított személyvonat is fog közlekedni Budapest-Bosznabrod között. A végleges megállapodások szerint a vonat először november 8-án indul. A menetrend egybeállítása most van folyamatban.

— **A kikötőből.** Szeptember 21. **Érkezett:** „Dante” olasz gőzös Licatából, 350 tonna kávéval; „Rákóczy” magyar gőzös Marseilléből paprikával, 400 hordó festékanyag-gal és 5 tonna vegyes áruval.

Indult: „Szegec” magyar gőzös Santosból, 1125 hordó liszttel, 180 tonna fával és

120 tonna cementtel; „Praga” osztrák gőzös Konstantinápolyba, 120 tonna cukorral és 20 tonna vegyes áruval; „Adria” magyar gőzös Marseillebe, 270 tonna fával, 5 tonna cukorral és 4 tonna vegyes áruval; „Gallipoli” olasz gőzös Bariba, 70 tonna fával és 2 tonna cukorral; „Split” osztrák gőzös Makarskába, 20 tonna fával; „Lapad” osztrák gőzös Triestbe üresen.

— **Baleset a dokkban.** A bergudi-i dokkban javítás alatt álló „Andrássy” gőzösn tegnap délután Copetti Antal 48 éves rézmunkás három méternyi magasságból lezuhant. Súlyos sérüléssel a kórházba vitték.

— **A kocsi alatt.** Bontempó János 20 éves fiatalembert kerékpározás közben a Torrellán egy kocsi elütötte. A biciklista jobb lábát törte s több más súlyos zúzódást szenvedett. A kórházban ápolják.

— **Elfogott csavargók.** A rendőri őrzőjárat tegnap Scurigne alközségből a rendőrségre kísérte Jurisich Ferenc és Pál János 34 éves egyéneket, valamint Borgia Franciska 22 éves leányt, akik munka nélkül csavargotak. Mindhármán ki vannak tiltva a város területéről. Tizenegy nap elzárásra ítélték őket.

— **Vakmerő betörési kísérlet.** Az Éden kávéház két vendége ma éjjel a kávéház Andrássy-utól oldalán kijöve, észrevette, hogy a Luchesch-féle készruhákereskedés ponyvait tartó vaskeretre felmászik egy ember s óvatosan kapaszkodik az első emeleti ablakhoz. A vakmerő tolvaj éppen az ablakot kezdte fesszegetni, amikor észrevette a két alatt állót s leugorva az utestre, elmenekült. Egy rendőr, a kit értesítettek a betörési kísérletről, üldözőbe vette a vakmerő embert, de nem tudta elfogni.

— **Hajókirándulások.** Az Austro-Croata hajóstársaság minden héten vasárnap Bescába, hétfőn Lussingrandéba és csütörtökön és szombaton Arbeba rendez kirándulást. Felvilágosításokkal és menetrenddel szolgál a főügynökség Fiume, Riva Crist. Colombo 4. Telef. 12-64.

— **Háló- és étkezőkocsik a budapest-fiumei vonalon.** F. évi október hó 1-től a háló-, étkező- és bufftkocsik a következő módon közlekednek:

Hálókocsik közlekednek: Budapest keleti pályaudvarról Fiuméba az este 7 óra 40 perckor induló 1006. sz. gyorsvonattal, amely Fiuméba ér délelőtt 8 óra 50 perckor; a Fiuméből este 6 órakor induló 1004. sz. gyorsvonattal, amely Budapest k. pályaudvarra d. e. 8 órakor ér; Budapest keleti pályaudvarról este 6 óra 15 perckor induló és Fiuméba reggel 7 óra 10 perckor érkező 1007. sz. továbbá a Fiuméből este 7:56-kor induló és Budapestre délelőtt 9 óra 35 perckor érkező gyorsvonatokkal. Ezek a hálókocsik bezárólag október hó 31-ig és azután ismét február hó 15-től kezdve közlekednek. November 1-től február 15-ig közlekedik a Budapestre este 6 óra 15 perckor induló és Fiuméba reggel 7 óra 10 perckor érkező gyorsvonat teljes hálókocsival ugyanígy a Fiuméből este 6 órakor induló és Budapestre reggel 8 órakor érkező 1003. sz. gyorsvonat, ellentétben az előző két gyorsvonattal, amelyek vegyes hálókocsikkal közlekednek. A budapest-zágrábi vonalon a hálókocsik személyvonatokkal közlekednek és pedig Budapestre az éjjel 10 óra 25 perckor induló és Zágrába d. e. 8 óra 30 perckor érkező 1010. sz., Zágrábból pedig az este 8 óra 31 perckor induló és Budapestre 6 óra 50 perckor érkező 1007. sz. személyvonattal. **Étkezőkocsik közlekednek** a Budapestre reggel 7 órakor induló és Fiuméba este 7 óra 54 perckor érkező 1002. számú, továbbá a Fiuméből reggel 8 órakor induló és Budapestre este 9 óra 35 perckor érkező 1001. sz. gyorsvonatokkal. **Bufftkocsik közlekednek** okt. 31-ig és febr. 15-től a Budapest keleti pályaudvarról este 6 óra 18 perckor induló és Zágrába éjjel 1 óra 43 perckor érkező 1004. számú gyorsvonattal; a Fiuméből este 6 órakor induló és Ujdombovárra éjjel 4 óra 16 perckor érkező 1003. sz. gyorsvonattal; Zágrábból éjjel 3 óra 9 perckor induló és Fiuméba reggel 8 óra 50 perckor érkező 1006. sz. gyorsvonattal; Ujdombovárról reggel 6 óra 13 perckor induló és Budapestre reggel 9 óra 35 perckor érkező 1005. sz. gyorsvonattal. Bezárólag november 1-től február 14-ig: a Budapest keleti pályaudvarról este 6 óra 15 perckor induló és Fiuméba reggel 7 óra 10 perckor érkező 1004. sz. és a

Fiuméből este 6 órakor induló és Budapestre este 8 órakor érkező 1003. számú gyorsvonatokkal. Az étkező- és bufftkocsik étkező termét I. vagy II. osztályu menetjeggyel bíró utasok vehetik igénybe külön illeték fizetése nélkül.

A hálókocsik azonban csak pótjeggyel használhatók. A pótjegyek árai Budapest keleti pályaudvar és Fiume közt vagy viszont az I. osztályban 12 korona, a II. osztályban 9 korona Budapest és Zágráb közt vagy viszont az I. osztályban 9 korona 60 fillér, a II. osztályban 7 korona 20 fillér. A zágráb-fiumei viszonylatban a hálókocsi díja ugyancsak 9 korona 60 fillér az I. osztályban és 7 korona 20 fillér a II. osztályban.

— **A MÁV. személykocsi megrendelése.** A kereskedelmi kormány tárgyalásokat folytat a hazai vágongyárakkal vasuti kocsik szállítása, illetőleg megrendelése iránt. A tárgyalások eredménye az lett, hogy a M. Kir. Államvasutak a magyarországi vágongyárakban a jövő esztendőben leendő szállításra a következő személy- és kalauz-kocsikat rendelte meg: nyolcvan darab kéttengelyű II. osztályu személykocsit 2.847,120 kor. értékben, 135 darab kéttengelyű III. osztályu személykocsit 2.913,840 korona értékben, 35 darab kéttengelyű gyorsvonati kalauzkocsit 436,030 korona értékben, összesen 5.836,990 korona értékben. Ezenkívül tíz darab háromtengelyű luxusszállító kocsit is rendelt 185,400 korona értékben. Az összes megrendelés tehát 260 darab kocsi 6.022,390 korona értékben.

Távirat ◀▶ Telefon

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, szept. 21. A képviselőházi ülésén Berzeviczy Albert elnököl.

Bemutat több kérvényt az obstrukció és részben a katonai javaslatok ellen. A leiratok tárgyában az ellenzék névszerinti szavazást kér és ezt holnapra halasztják.

Azután a soron levő névszerinti szavazásokra került a sor és ezek eredményeképp mindégynél az elnökség javaslatait fogadták el.

A névszerinti szavazások után

Csermák Ernő pártönkivüli függetlenségi beszél a katonai javaslatok ellen.

Csermák főleg pénzügyi tekintetben bírálja a véderőjavaslatot, amely semmiképp sem áll arányban az ország teherviselőképeségével. A javaslat különösen a gazdatársadalmat sújta erősen és ellenkezik a magyarság jogos követeléseinek a kielégítésével és a magyar nemzeti állammról alkotott fogalmainkkal összhangba sehogy sem hozható. Rövid időn belül — úgy mond a szónok — felállítják a léghajós hadosztályt is, amely ugyanolyan horribilis költéségekkel fog járni, mint a Dreadnoughtok építése. A javaslatot nem fogadja el, hanem határozati javaslatot nyújt be az állami hivatalnokok és díjnokok anyagi helyzetének a javítása érdekében.

Csermák beszéde után az ülés véget ért.

Auffenberg ismét nyilatkozik.

BUDAPEST, szept. 21. Auffenberg Mór lovag, az ujonnan kinevezett hadügyminiszter ma a „N. Fr. Pr.” egy munkatársa előtt a következő érdekes kijelentést tette:

— A magyar nemzet iránt érzett szimpátiám nem akadályoznak meg abban, hogy aggodalmamat ki ne fejezzem azért, hogy

akik az egészséges bőrápolásra szívesen fektetnek, különösen szeplőtől akarják szabadulni s finom, puha bőrt és fehér arcszínt akarnak kapni vagy megőrizni csak

Hölgyek Bergmann & Co., Tetschen a. E. Steckenpferd liliumtejszappanával, (vesszőparipa védjegy)

mosakodnak. Drbja 80 fillért kapható minden gyógyszerárban, drogeriában, illatszertárban stb.

a véderő fejlesztése immár egy évtized óta meg van akadályozva és pedig oly befolyások által, amelyek legnagyobb részben Magyarországból származnak".

A Zichy—Meszlényi affér.

BUDAPEST, szept. 21. Gróf Zichy—Meszlényi affér úgy látszik nem akar véget érni. Gróf Zichy segédei ugyanis újabb tanácskozássra gyűltek össze, hogy megbeszéljék a további teendőket, mert nem akarnak beleenyugodni abba, hogy felüket az ellenfél segédei etégtételadásra képtelennek jelentették ki.

A mai szocialista gyűlés.

BUDAPEST, szept. 21. A szociáldemokratáknak ma estére bejelentett drágaságellenes népgyűlése elé nagy izgalommal tekint a rendőrség. Az aggodalmat fokozza a „Népszava” mai számának izgató cikke. Boda Dezső főkapitány ma délelőtt hosszabb tanácskozássra a belügyminiszteriumba ment és visszatérte után tanácskozássra hívta összes kapitányokat. Ma este az egész rendőrség munkában lesz és a katonaságot is készenlétben tartják. Ugy a külvárosokban, mint a belső utcákban megriktik a posztokat és csak a nagyobb bankok és a Nemzeti Kaszinó előtt hagynak őrséget.

A bán lovagias ügye.

BUDAPEST, szept. 21. A Pesti Hirlapban két hét óta „Tatárjárás Horvátországban” címmel feltűnést keltő cikksorozat jelent meg, mely megdöbbentő adatokat közöl dr. Tomasics horvát bán közéleti és magán-szerepléséről. Dr. Tomasics a támadásokért nem politikai, hanem társadalmi uton keres elégtételt és megbizta gróf Tisza Kálmánt és dr. Ehrenhöfer Aladár kereskedelmi miniszteri tanácsost, hogy az őt ért sértésekért kérjenek elégtételt dr. Légrady Imrétől, a Pesti Hirlap főszerkesztőjétől.

A Dégenfeld-Fényes ügy.

BUDAPEST, szept. 21. „Az Est” tegnapi számában Fényes László újságíró a Zichy-Sárközy ügygel kapcsolatban erős hangú nyilatkozatot tett közzé gróf Dégenfeld Imréről. Dégenfeld ma emiatt Edelsheim Gyulay Lipót és Vojnics Sándor útján provokáltatta Fényes Lászlót, aki Seress László és Gillemot Ferenc újságírókat nevezte meg segédeinek.

A bécsi zavargások.

BÉCS, szept. 21. Ma délután lesz a tüntetések egyik áldozatának, Rockenberg szocialista munkásnak a temetése, melyen résztvesznek az összes szakszervezetek és a párt megbizottja a temetésen beszédet is mond. A hatóság nagy zavargásoktól tart és a katonaságot készenlétbe helyezték. A zavargókat azonnal csillapítják, hogy ha ez a temetés zavargás nélkül fog lefolyni, az ottakringi ostom állapotot megszüntetik.

A Csávossy-ügy utójátéka.

BUDAPEST, szept. 21. A Csávossy-ügyben szerepelt hat orvos ma megbizta Kenedi Géza dr. ügyvédet, hogy rágalmozási bűnpert indítson Jendrassik Jenő egyetemi tanár és Teller Miksa ügyvéd ellen, akik azzal vádolták őket, hogy nem bona fide cselekedtek, hanem tudva valótlanosságokat állítottak.

Kirabolt bőrkereskedés.

SATORALJAUJHELY, szept. 21. Lumnitzer József bőrnagykereskedő irodájába ma éjjel betörték. Feltörték a Wertheimszekerényt és 46.000 koronát elraboltak. A tettesekről azt hiszik, hogy nemzetközi betörők voltak.

A rab tragédiája.

SATORALJAUJHELY, szept. 21. Kárász Károly rovott multu betörő most ille le hat évi büntetését a törvényszék fogházában. Tegnap Kárász széjjeltépte ruháját és kötelet csinált belőle. Majd nagy erőfeszítéssel szétreszelte a cella ablakrácsát és a három emeletnyi magasságból lefele akart ereszkedni. A kötél azonban gyenge volt és elszakadt. Kárász a nagy mélységbe zuhant, mindkét kezét s lábát törte és súlyos belső sérüléseket szenvedett.

El unyt kalandornő.

BUDAPEST, szept. 21. Hofrichter Adolfnak, a mérgező főhadnagynak bűnpörében — mint ismeretes — nagy feltűnést keltett egy Marianovits Aranka nevű asszony, aki azt a vallomást tette, hogy a ciánkálit ő adta Hofrichternek. Kiderült azonban, hogy a dolog nem igaz és hogy Marianovits Aranka közönséges nemzetközi kalandornő. Tegnap a szarajevói szegények-kórháza táviratilag tudatta a főkapitánysággal, hogy Marianovits Aranka ott meghalt.

Öngyilkos pár.

NAGYBECSKEREK, szept. 21. Egy itteni szállodában tegnap este egy elegáns ur érkezett egy elegáns hölgy kíséretében, kivel az étteremben elköltött vacsora után éjjeltájban tért nyugalomra. A szobában hajnal tájban öt revolverdurranás hallatszott ki és mikor a zajra elösiető személyzet a szoba ajtaját feltörte, mindkettőjüket holtan találta ágyában. A férfi a bejelentő lapra németül ezt írta: Dr. Bayer László és neje Bécsből. A nagybecskereki hatóság a drámát táviratilag közölte a bécsi rendőrséggel.

A spanyol alkotmány felfüggesztése.

MADRID, szept. 21. Királyi dekrétummal az alkotmányos garanciákat egész Spanyolországban további intézkedésig felfüggesztették.

Forradalom Spanyolországban.

PÁRIS, szept. 21. A király aláírta az alkotmánygaranciák felfüggesztéséről szóló dekrétumot, azonban a törvényen kívüli állapotot egyelőre csak a két legjobban fenyegetett városban, Bilbaóban és Valenciában hirdetik ki. A vasutasok általános sztrájkja ma megkezdődött. Több helyen véres utcai harc folyt a nép és a katonaság között.

Köztársaság Spanyolországban.

PÁRIS, szept. 21. A lapok külön kiadásában jelentik, hogy Spanyolország több nagy városában, közöttük Katurában és Valenciában proklamálták a köztársaságot. A fölkelők megtámadtak egy vasuti állomást és több vasuti alkalmazottat megöltek.

.. Rómába utazók figyelmébe! ..

Gambrinus-Halle

Lühr Bácsi „BAVARIA“ Sörcsarnoka

ROMA, Piazza San Silvestro,
a főpostával szemben.

Magyar tulajdonos. — Magyar konyha.
Magyar kiszolgálás. — Magyar újságok.

Valódi bajor és pilzeni sörök.
Olcsó árak! Olcsó árak!

„BRISTOL”

szálloda, kávéház és étterem
Fiume, Deák-Corso.

Teljes komforttal berendezett 65 szobával, kitűnő kávéházzal és étteremmel. Izletes magyar, német és francia konyha, legjobb minőségű fajborok és pezsgők, valamint kávéházi italok állanak a t. vendégek rendelkezésére

Bel- és külföldi lapok.

Figyelmes kiszolgálás.

Az étteremben és a kávéházban előfizetések mérsékelt áron fogadtatnak el.

Tulajdonos: Ruzich György.

Mindennemű
kézimunka,

valamint előnyomások, és elkezdett himzések, ugyszintén női dísz tárgyak és női fejdzsekből óriási választék.

Kérem áruim megtekintését minden vételkenyszer nélkül. WEISZ és TARSÁ, FIUME, VIA ADAMICH (Európa-szállóép.)

Minden külön értesítés helyett!

Özy. Trotzer Alajosné, szül. Reisz Irma úgy saját és gyermekei Tibor Róbert, Tibor Hugó, Hering Arturné szül. Trotzer Margit, valamint alulírott és az egész rokonság nevében mélyen lesújtva jelenti, hogy a legodaadóbb férj, a legönfeláldozóbb atya, após, nagyatyja, testvér és rokon

TROTZER ALAJOS

folyó évi szeptember hó 20-án 62 éves korában, rövid szenvedés után jobblétre szenderült.

Drága halottunk földi maradványait f. hó 21-én, csütörtökön délután 3 órakor kísérik a VI. kerület, Nagymező-utca 37. sz. gyászszobából a rákos kereszturi izr. temetőbe örök nyugalomra.

Budapest, 1911. szeptember 20-án.

Béke poraira! Áldás emlékére!

Hering Artur, veje.

Tibor Róbertné szül. Elfer Elza, menyee.
Trotzer Henrik, Trotzer Jakab, fivérei.
Rosenzweig Ignácné szül. Trotzer Anna, Berger
Jakabné szül. Trotzer Regina, testvérei
Tibor György Tivadár, unoka,

Koszoruk mellőzését kérjük.

Hajóösszeütközés.

LONDON, szept. 21. *Hawke* angol cirkáló, *Osborne* előtt a *Wight* sziget mellett összeütközött a *White-Star-Line* új óriásgőzcsérel az „*Olympic*”-kel, amely *Southampton*-ból éppen *Newyork* felé indult. Az *Olympic*, amelyen 3000 utas volt, erősen megsérült és a hajóba sok víz folyt be. Mindkét hajó ugyanabban az irányban haladt.

A cirkáló surolta az *Olympic* farát és e közben a vízvonala alatt és felett nagy léket hasított. A cirkáló orra erősen megsérült, az *Olympic* pedig lassan visszament *Southampton*-ba.

Drágaságellenes zavargások.

BÉCS, szept. 21. Azok a rendőri intézkedések, amelyeket *Ottakringben* hétfő óta életbeléptettek, ma is érvényben vannak, mert a hatóságok meg akarják várni a tüntetések alkalmával agyonszurt áldozatok temetésének a lefolyását. Ha a temetési ünnepség nyugodt lesz, azonnal feloldják a mostani szigorú rendszabályokat.

Elsülyedt spanyol hadihajó.

MELILLA, szept. 21. A *Cataloqua* nevű spanyol cirkáló a három villatok közelében elsülyedt. Részletek hiányzanak.

Léghajózás.

CHICAGO, szept. 21. *Rosenbaum* aviaticus Chicago közelében lezuhant és szörnyethalt.

INNSBRUCK, szept. 21. A „*Tirol*” léggömb, amely tegnap *Heinz v. Ficker* tanár vezérése mellett felszállt, a *Garda-tó* melletti *Monte Baldo*-ban simán földet ért.

A gyilkos atya.

BERLIN, szept. 21. A merénylő *Bagrov*-nak atya *Wiesbaden*-ből, ahol üdülni volt, ma ideérkezett és egy hírlapírónak, aki fölkereste, ezt mondta:

— A rendőrség, csak a rendőrség vitte a gyilkosságra, nekünk, hozzátartozóinak sejtelmünk sem volt semmiről. Sohasem volt ő forradalmár, szorgalmasan tanult és mindig munkaszerető volt. A rendőrség áldozata. Biztos, hogy rendőrkém ugratta be a gyilkos merénylőt tervébe.

Igyék naponta 1—2 pal. czk Dupla-malátasírt,

de Szent István védjegyűt, mert ez a legelső, a valódi.

A söriparban korszakot alkotó a „*Kőbányai Polgári Ső főzöde*” ezen világhírű söre, amelyet ma már minden országban utánoznak. Nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség-, étvágyhiány-, vérszegénység-, álmatlanság-, tüdő- és gyomorbajoknál; igen ajánlandó lábadozó betegeknek és szoptató nőknek is.

Ajánlja: *Noorden* tanár Bécsben; *Koranyi* tanár Budapesten; *Glax* tanár Abúziában és számos más szaktekintély.

Kapható:

Frissított palaczkokban minden fűszer és csemege kereskedésben. Frissen csapról kimérve minden előkelő étteremben.

Lakás berendezések

Weiss M.

cég

:: nagy raktárából ::

FIUME, CORSO II SZ.

■■■

Axminster szőnyegek 135/200 méretekben darabja Kor. 19.50
 " " 200/300 méretekben darabja Kor. 42.—
 " " 250/350 méretekben darabja Kor. 68.—
 Tapestri gyapjú szőnyegek 200/300 nagyságban darabja Kor. 33.—

Nagy raktár „**ARGAMAN**” szőnyegekben.

- Kapható minden nagyságban. -

Juta futószőnyeg méterenkint Kor. —.50
 Zsineg " legújabb minták méterenkint " 1.20
 Tapestri ágyelő gyapjuból darabja " 2.70
 Garnitúra: (2 ágyterítő, 1 asztalterítő) " 9.—
 Cspike függönyök fehér és crém párja " 6.60
 Szövet függönyök divat minták párja " 6.—
 Vászong függönyök mosható és szintartók a legújabb minták párja " 11.50
 Bonne Femme, himzett drbja " 7.50
 Plüsch asztalterítők darabja " 11.—

Rendkívül nagy választék min-
 ::: dennemü szőnyegekben. :::

VALÓDI „LINOLEUM”

..... **25%**

árendeménnyel kapható nagy raktárban úgy méterenkint, mint mindenféle célu feldolgozásban.

⚡ Szabott árak! ⚡

Tisztelettel

WEISS M.

FIUME, CORSO II.

Egy teljes ebédlőszoba butor

berendezés eladó esetleg részletfizetésre is. Cim *Herskovits S. Via Giuseppe Parini 6.*

Elárusító leány,

ki több nyelvet beszél bentlakással és ellátással fölvetetik. Cim a kiadóban.

VIII. évfolyam.

„A Tengerpart”

Fiumének legélénkebben szerkesztett és legjobban informált napilap a jelenleg

VIII. évfolyamában

jelenik meg.

Mint Fiumének és a környékbeli fürdőhelyeknek legnépszerűbb, legelterjedtebb és legrégebbi ma-
 gyar napilapja

„A TENGERPART”

a kereskedelmi és üzleti világ legalkalmasabb hirdetési orgánuma.

Hirdetési árai a lap nagy példányszáma-
 mához viszonyítva igen mérsékelték.

Előfizetési árai:

Egy évre K. 24.—
 fel évre 12.—
 negyedévre 6.—
 egy óra 2.—

Tisztviselők fél áron kapják „A TENGERPART”-ot, úgyhogy az utóbbiaknak

„A TENGERPART”

házhoz szállítva csak 4 fillérbe kerül naponta.

Előfizetéseket posta és telefon útján is felvesz a „A TENGERPART” kiadóhivatala Fiume *Grad. del Sasso Bianco 3. szám 1. emelet*

[a Hungaria szálló mögött.]

Telefon 229. sz.

Postafiók 105. sz.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen küldünk.

VIII. évfolyam.

„Mercur“ könyvnyomdai műintézet

FIUME

Via Operai 12.

Telefon sz. 932.

Könyvnyomdai munkák elsőrendű előállításban.

Magyar könyvnyomda.

Árajánlattal vidékre is készséggel szolgál.

Tulajdonos Chilko József

Cantrida fürdő és vendéglő

Hideg tengeri és napfürdők, 250 kabinnal. Nagy árnyas kert terrasszal. Kitűnő konyha és kifogástalan borok. Kőbányai polgári sör. Villanyos összeköttetés Fiuméből a fürdőig. Vasár. és ünnepnapokon délután katonazene.

Fürdőjegyek fehéreneművel 40 fillér.

Olcsó fürdőbérletjegyek.

Comfortable PARK HOTEL MILANO

Via Principe Umberto, szemben a Staz. Centraléval (közp. pályaudv.)

Teljesen újalakítva! A kertekre néző egészséges fekvéssel!

Modern kényelem!

Mérsékelt árak!

Nem kell többé szabónál mértéket venni!

A legszebb kész férfiruhák

kaphatók legolcsóbban csakis az

„ANGOL KIRÁLY“-hoz címzett ruháizletben

Fiume, Via del Lido 6 és Via del Molo 2. szám.

Dus választék valódi angol szövetekből készült ruhákban. Mérték szerinti megrendelések felvételnek.

SCHÖN I. :: Szépség és hajápolási terme :: SCHÖN I.

Via Carducci 12, II. em.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- láb-ápolás (manicur, pedicur) villanyos arcmasszázs (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztenek.

Varieté-Hôtel Susák.

Esténként I.-rendű varieté-előadások a kerthelyiségben
Kezdete 9^{1/2} órakor. Beléptidij 1 korona.

ZARA

De la Ville szálló

Teljesen új modern kényelemmel berendezett szálló villanyvilágítással, fürdővel stb. Kereskedelmi utazóknak árendemény.

Elsőrendű vendéglő kitűnő konyhával.

WELLMANN TESTVÉREK

VAS- ÉS FÉMÁRUKERESKEDÉSE

Via del Pozzo 2. - FIUME - Via del Pozzo 2.

Nagy raktár tiszta alumínium-, bernadorfi tiszta nikkelt-, valamint zománcozott bádóg- és öntöttvas edényekben. - Konyha és tizedes mérlegek, súlyok stb.

Szolid kiszolgálás. Olcsó árak.

Lederer penzio Abbazia. Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban.

Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak árendemény.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart“ lapkiadó vállalat.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

Bonavia szálló

Via Edm. Amicis. 4.

Mindkét szállóban kitűnő konyha és árnyas kertek. Fajborok és valódi

Pilzeni ösforrás sör.

Tulajdonos
Ederer-Burger Gyula.

Egy szoba butor,

konyha berendezéssel együtt elutazás miatt olcsón eladó. Riva Szápary 14. sz. III. em. Biri János.

„DE LA VILLE“

SZÁLLODA ÉS KÁVÉHAZ
FIUME, DEÁK-KORZÓ. TELEFON 521.

A legkényesebb ízlet szerint átalakított kávéház a magyarság legkedveltebb találkozó helye. Kitűnő italok, jó magyar borok. Estenként KOVÁCS JÓZSEF jórénvű kaposvár cigányzenekara és RACZ KÁROLY budapesti kisbögösszalista hangversenyeknek.

TULAJDONOS:
BUDAI KÁROLY

Pecsinei Szanatorium Susak-Fiume

Remek fekvés a tengerparton. Belső és sebesbetegségek részére. Lábadozók részére is. Modern berendezés. Kitűnő hideg és meleg tengeri fürdők. Működés. Röntgen sugarak, villamos gyógykezelés stb.

Szobák, teljes ellátással 10 K.-tól.
Orvos választás tetszés szerint.

Felvilágosításokat nyújt
Telefon 500. Az igazgatóság
Táviratok: SANATORIUM - SUSÁK

HAJELTÁVOLITÁS

hölgyeknek ar- és karról 5 perc alatt, fájdalom nélkül. Biztos eredmény. Vidékre szert pontos utasítással, diszkrét kiküldők, csakis „Miracle“ törvényesen védett és bejegyzett jeggyel ellátott szer valódi. Ártalmatlanságért, eredményességért jótállók, Párisi kozmetikai kiállítás aranyéremmel kitüntetve.

POLLÁK SAROLTA
Budapest VI., Andrássy-ut 38. szám I. em.
utánzatoktól óvakodjon. Telefon 157-98. Fogad egész nap.

„ADRIA“ szálló és étterem

FIUME
ADAMICH és ADRIA UTCA (ZMAJ) PALOTA

A város központjában a hajóállomás közelében. Kényelmesen berendezett szobák tengeri kilátással, fürdőkkel és villanyos világítással.

Kitűnő nemzet és olasz konyha
Hamisítatlan borok. - Elsőrangú konyha

Tulajdonos: de Negri Tranquillo

A Tengerpart minden jogos panaszt közöl és minden közérdekű felszólalásnak helyt ad.

Nyomatott „Mercur“ nyomdájában Fiume